

NORSK
PSYKOLOG
FORENING

PSYKOLOGER I KOMMUNEN

Psykologforeningens strategi for
utvikling av kommunale tjenester
2019-2022

Vedtatt av sentralstyret
17.09.2020

Visjon

Befolkningens livskvalitet, psykiske helse og behov for psykisk helsehjelp ivaretas

Hovedmål

Psykologkompetanse er en etablert del av alle kommuners folkehelsearbeid, helsefremmende og forebyggende arbeid og kommunale tjenester for å sikre nødvendig psykisk helsehjelp

Formål med strategien

- Følge opp vedtaket fra Landsmøtet 2019:
Sentralstyret skal sørge for at det finnes en sammenhengende strategi for å drive systematisk påvirkningsarbeid for utvikling av kommunale tjenester.
- Intern strategi for felles retning og innsats i hele organisasjonen.
- Danne grunnlag for prioriteringer og vurdering av måloppnåelse.
- Grunnlag for utvikling av handlingsplaner og policy på noen områder

Status

Kommunene har ansvar for å fremme psykisk helse, forbygge sykdom og behandle psykisk lidelse (herunder rus) som ikke er prioritert til spesialisthelsetjenesten. Psykologer er fra 2020 lovfestet som en nødvendig profesjon inn i dette samfunnsoppdraget. Psykologforeningen har ca. 900 medlemmer i kommuner og fylkeskommuner i 2020. Det har vært en økning, særlig siden 2013, gjennom statlig rekrutteringstilskudd til kommunen og lovkrav. Likevel er det ikke en etablert normalitet i alle norske kommuner at psykologer jobber der og ved behov er tilgjengelig for alle grupper i befolkningen. Det er vanskelig å rekruttere og beholde psykologer i mange kommuner (særlig små og i utkanten), og psykologenes kompetanse er ikke tilgjengelig for hele befolkningen. Noen kommuner oppfatter lovkravet oppfylt dersom 1 psykolog er ansatt delt på flere kommuner. På den annen side er det stadig flere kommuner som tilrettelegger for å rekruttere psykologer til sine tjenester (lønn, spesialisering og fagnettverk). Psykologene jobber mest med utredning og behandling til ulike grupper av befolkningen. Flest jobber med barn og unge og færrest med eldre. Flest jobber med forløp 1 og 2, færrest med forløp 3 (alvorlige og langvarige lidelser). Flere jobber folkehelserettet og samfunnspsykologisk nå enn for 6 år siden, men de er fremdeles et mindretall. Det er ønsket at psykologer jobber i kommunalt barnevern, men det er lite utbredt, og uklart hva de viktigste rollene og oppgavene skal være. Det er mange kommunale PP-tjenester som ikke har psykologfaglig kompetanse og mange PP-tjenester som ikke utnytter psykologkompetanse tilfredsstillende i forhold til barnehaver, skoler og elevers behov. (Basert på rapporter fra Sintef, Helsedirektoratet, Psykologforeningens medlemsundersøkelser, innspill og dialog med medlemmer)

Mål

- Psykologfaglig kompetanse er en del av lokalt folkehelsearbeid for å fremme livskvalitet og psykisk helse.
- Alle med behov for psykolog i kommunale helse og omsorgstjenester, direkte eller indirekte, får tilgang på dette.
- Pedagogisk Psykologisk tjeneste i hele landet bruker psykologers kompetanse godt til det beste for barn og unges utvikling og læring.
- Kommunalt barnevern tar i bruk psykologers kompetanse for å bedre sårbare barn og unges oppvekstbetingelser.

Rollepluralisme er premis for psykologrollen i kommunen.

- Psykologers kompetanse kan utnyttes i ulike tjenester og på ulike nivåer:
 - samfunnspsykologisk og folkehelserettet med helsefremming og forebygging,
 - klinisk med utredning, behandling, henvisning, oppfølging og rehabilitering.
- Psykologer jobber både
 - individrettet og med grupper,
 - med undervisning og veiledning til både samarbeidsparter og befolkning, og
 - på systemnivå med evaluering, tjenesteutvikling og implementering, kommunalt plan- og utredningsarbeid, samarbeid med 2. linjen m.m.
- Psykologer i kommunen jobber med alle målgrupper både barn, unge, voksne og eldre, enten de har lettere eller alvorligere psykiske problemer og lidelser.
- Hva psykologer i kommunen kan gjøre må tilpasses lokale forhold som feks befolkningens behov og størrelse, eksisterende tjenester og ressurser, psykologens og andres kompetanse, organisatorisk plassering m.m.

Strategiske grep:

- Bruke informasjon fra medlemsundersøkelsen og andre rapporter for å dokumentere behov og innsats.
- Arbeide proaktivt og utnytte muligheter på alle forvaltningsnivå (nasjonalt og lokalt).
- Påvirke rammebetingelser for psykologer i kommunen og utvikling av tjenestene de jobber i.
- Samarbeide med og utvikle ulike deler av Norsk psykologforening (utvalg, lokalavdelinger, tillitsvalgtes apparat).
- Arbeide med tiltak som støtter psykologer i kommunen direkte.
- Kommunikasjon og medietiltak integreres i alt arbeid.

Målgrupper og samarbeid

- Myndigheter og politikere om strukturelle betingelser for psykologer i kommunen. Herunder helse- og sosialmyndigheter, barne- og familiemyndigheter, utdanningsmyndigheter og storting.
- Organisasjoner og aktører i kommunal sektor. Herunder KS og Oslo kommune, Legeforening, andre profesjonsorganisasjoner, bruker- og pårørendeorganisasjoner.
- Medlemmer i foreningen, herunder tillitsvalgtarbeid og KS tillitsvalgtnettverk, medlemsservice, informasjonsarbeid, fagnettverk, lønns- og arbeidsvilkår og kurs og spesialisering m.m.

Implementering

- Strategien implementeres gjennom en aktiv handlingsplan og arbeidsdokument
- Det rapporteres til SST 2 x i året med vurdering av måloppnåelse og evt justeringer.
- Rapportering til Landsmøtet i 2022